

A Pécsi Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság

Bhar.II.47/2023/6. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2024. évi január hó 12. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

A harmadfokú bíróság a közúti veszélyeztetés bűntette miatt **Terhelt1** ellen indult büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék 1.Bf.42/2023/6. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A Siófoki Járásbíróság a 2022. december 8-án kelt 1.B.31/2022/12. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat az ellene emelt a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 234. § (1) bekezdésében meghatározott közúti veszélyeztetés bűntettének a vádja alól felmentette. Ennek okát a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 566. § (1) bekezdés c) pontjának I. fordulatában jelölte meg, így abban, hogy nem bizonyított a bűncselekmény elkövetése.
- [2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyészség a vádlott terhére, büntetőjogi felelősségének a megállapítása és büntetés kiszabása végett, míg a vádlott és védője az ítélet indokolása miatt, bűncselekmény hiányában történő felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.
- [3] A másodfokon eljáró Kaposvári Törvényszék a 2023. május 17-én kelt 1.Bf.42/2023/6. számú ítéletével – az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatát megváltoztatva – a vádlott bűnösségét a Btk. 234. § (1) bekezdésében meghatározott közúti veszélyeztetés bűntettében megállapította, és ezért öt 300 napi tétel pénzbüntetésre, valamint egy év hat hó közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.500 forintban, így a kiszabott pénzbüntetést összesen 450.000 forintban állapította meg, melynek megfizetésére tíz havi részletfizetést engedélyezett. Ezen túlmenően rendelkezett a 2021. október 6. napjától a 2022. december 21. napjáig eltelt idő közúti járművezetéstől eltiltás tartamába történő beszámításáról.
- [4] A másodfokú bíróság ítélete ellen az ügyészség súlyosbításért, a pénzbüntetés alkalmazása mellett próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása, valamint a közúti

járművezetéstől eltiltás hosszabb tartamban történő meghatározása céljából, míg a vádlott és védője felmentésért fellebbezett.

- [5] A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában, illetve a nyilvános ülésen jelenlévő képviselője útján a súlyosbításra irányuló jogorvoslati kérelmet változatlanul fenntartotta. A védő a nyilvános ülésen a fellebbezésével egyező tartalommal szólalt fel.

[6] **II.**

- [7] A Be. 615. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróságéval ellentétes döntése esetén. A Be. 615. § (2) bekezdés a) pontjában írtak szerint ilyennek kell tekinteni azt is, ha a másodfokú bíróság olyan vádlott bűnösségét állapította meg, akit az elsőfokú bíróság felmentett.
- [8] A bejelentett (másod)fellebbezések tehát joghatályosak voltak; azzal, hogy a vádlott és védője a Be. 615. § (3) bekezdésének a) pontja alapján az ellentétes döntést is, míg az ügyészség annak b) pontja értelmében mindössze az ellentétes döntéssel összefüggő, a büntetés kiszabása körébe tartozó rendelkezéseket sérelmezte.
- [9] Ilyen körülmények között a harmadfokú bíróság a Be. 618. § (1) bekezdés a) és b) pontjában írtak szerint a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését, valamint azon rendelkezését, illetve részét, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének a sérelmezett ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett, továbbá az elsőfokú és a másodfokú bírósági eljárást bírálta felül. A felülbírálat a Be. 618. § (2) bekezdése értelmében, hivatalból kiterjedt az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekre is.
- [10] Ennek során a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság által megállapított tényállást – a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontjában írt okból – részben megalapozatlannak találta, mert az a sértett kormányozdulatának a következményére, illetve a vádlott további magatartásának leírására vonatkozó részében kismértékben hiányos. Ezért azt a lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján – figyelemmel a Be. 619. § (3) bekezdés a) pontjára – az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:
- [11] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásnak a [9] bekezdés utolsó mondata első tagmondatában szereplő részét – *az ezt észelve a sértett a járművét mérsékelten jobbra kormányozta, melynek során a jármű jobb oldali kerekeivel a lehajtósávot elválasztó terelővonalra hajtott* szövegrészt, melyet a másodfokú bíróság mellőzött – továbbra is a tényállás részének tekintette.
- [12] A másodfokú bíróság kiegészítéséből a határozatának [10] bekezdésében szereplő utolsó előtti mondat utolsó tagmondatát – *az azonban annak közvetlen veszélye fennállt* szövegrészt –, valamint az utolsó mondatát – *Terheltl vádlott megszegte a KRESZ 29. § (1) bekezdésébe ütköző szabályt, miszerint aki járművel a terelővonalat átlépi, köteles az azonos irányba haladó, irányt nem változtató járműveknek elsőbbséget adni* szövegrészt – a tényállásból mellőzte és tartalmának megfelelően a jogi indokolás részének tekintette.
- [13] Kiegészítette végül a tényállást azzal, hogy a vádlott a sértett előzését befejezve a 130 km/órát lényegesen meghaladó sebességgel haladt tovább és gyorsan távolodott. Ennek során hozzávetőlegesen 300-400 méter megtétele után egy általa utolért, a belső sávban haladó járművet jobbról, a külső sávban közlekedve előzött meg.

- [14] Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás most már mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdéseiben felsorolt teljes, illetve részbeni megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól: az tehát hiánytalan, teljeskörűen felderített, miközben iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést sem tartalmaz.

[15] **III.**

- [16] Az első- és másodfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta, így nem merült fel olyan a Be. 607. § (1) bekezdésében és a Be. 608. § (1) bekezdésében írt ún. abszolút, illetve a Be. 609. § (1) bekezdésében szereplő, lényeges kihatással bíró és nem orvosolható ún. relatív eljárási szabálysértés, mely az érdemi felülbírálatnak akadályát képezte volna.
- [17] A másodfokú bíróság helyesen ismerte fel és azonosította az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megalapozatlanságához vezető okokat.
- [18] A rendszám1 forgalmi rendszámú Opel Meriva típusú személygépkocsi sebességét a bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján rögzíteni lehetett, így valóban iratellenes volt az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, mely szerint sértett2 sértett az M7-es autópálya helységnevé1 irányába vezető pályatestén pontosan nem ismert sebességgel közlekedett. Erre vonatkozóan a fedélzeti kamera által rögzített hanganyag kellő támpontot szolgáltatott, miután abban – a sértett és az élettársa között – félreérthetetlenül arról esett szó, hogy a szélső sávba történő kisorolásukkor 130 km/óra sebességgel haladtak. Ennek pedig azért is volt kiemelkedő jelentősége, mert a felvétel időpontjában még nem volt ismert az elhangzott adatoknak a későbbi – büntetőeljáráshoz köthető – jelentősége; így a beszélgetés őszintesége, tartalmi hitelessége tekintetében semmiféle kétség nem merült fel. Ezen túlmenően a szóban forgó haladási sebesség tényét a gépjárművet vezető sértett2 és az autóban – a jobb első ülésen – utasként helyet foglaló sértett3 az eljárás során foganatosított kihallgatásaik alkalmával mindig megerősítették.
- [19] Hasonló megállapítás volt tehető a többszöri fényjelzés tekintetében is; sértett2 sértett következetesen a visszapillantó tükörben általa észlelt villogtatásról, a mögötte felzárkózó személyautó fényszórójának türelmetlen, ütemes kapcsolgatójáról beszélt.
- [20] Ezekből a tényekből a másodfokú bíróság okszerűen következtetett arra, hogy a többszöri fényjelzések háttérben a vádlott ingerültsége és türelmetlensége állt, mivel a sebességét – a szabályosan közlekedő személygépkocsihoz igazodva – csökkenteni kényszerült.
- [21] Ilyen előzmények után került sor a vád tárgyává tett irányváltoztatásra, melyet sértett2 sértett személyautójának fedélzeti kamerája minden lényeges mozzanatra kiterjedően megörökített. Ez alapján egyértelmű, hogy a vádlott hirtelen mozdulattal kormányozta jobbra a gépjárművét, és azzal jelentősen, hozzávetőlegesen egy méter szélességben áttért a külső sávba. Márpedig ezt a jó látási viszonyok között, száraz útfelületen áramló forgalom mellett kizárólag ingerültsége magyarázhatta, az a tény, hogy a közlekedés egy másik, szabályosan közlekedő résztvevőjén vélt sérelme miatt ily módon kívánt elégtételt venni.
- [22] Ennek kapcsán fel sem merülhetett semmiféle vezetéstechnikai hiba, vagy az, hogy a vádlott figyelmét ásványvizes palack keresgélése vonta el. Az előbbi a dokumentált felvételek zárták ki, döntően az, hogy a vádlott folyamatos haladással, egyenes vonalú vezetéssel tért vissza a belső sávba, míg az utóbbit az előterjesztett védekezés ellentmondásossága cáfolta.
- [23] Nem lehetett ugyanis figyelmen kívül hagyni, hogy a nyomozás során foganatosított kihallgatásakor a vádlott zavaró, a vezetésben akadályozó körülményről nem tett említést; mi

több, annak lehetőségét – emlékezetére hagyatkozva – kizárta. Ekként az a tény, hogy vezetés közben ásványvizes palackért nyúlt, csak akkor került előtérbe, amikor az élettársa a nyomozó hatóság előtt – az események után mintegy tíz hónappal – vallomást tett. Az ekkor előadott részletek azonban olyannyira pontatlannak és ellentmondásosnak bizonyultak, hogy azokhoz érdemi bizonyító erő nyilvánvalóan nem kapcsolódhatott.

- [24] Mindezekre visszavezethetően helyesen járt el a másodfokú bíróság, amikor – a Be. 593. § (1) bekezdése c) pontja alapján – a lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, valamint ténybeli következtetés útján eltérő tényállást állapított meg. Ezzel összefüggésben pedig – a Be. 593. § (2) bekezdésében írt felhatalmazás értelmében – törvényes lehetősége volt arra is, hogy az eltérő tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat az elsőfokú bíróságtól eltérően értékelje.
- [25] Ugyanakkor a tényállás részbeni megalapozatlanságának kiküszöbölésekor a másodfokú bíróság olyan valóság-hű megállapítást is mellőzött, mely az ügy elbírálása szempontjából jelentőséggel bírt. Ezt a harmadfokú bíróság akként helyesbítette, hogy a szóban forgó – a sértett irányváltására vonatkozó – szövegrészt ismételten a tényálláshoz tartozónak tekintette, míg a veszélyhelyzetre és a közlekedési szabályszegésekre utaló megállapításokat, tartalmuknak megfelelően a jogi indokolás részeként kezelte.
- [26] A harmadfokú bíróság álláspontja szerint nem lett volna mellőzhető a fedélzeti kamera által filmre vett teljes eseménysor rögzítése sem, annak leírása, hogy a vádlott a sértett előzését befejezve milyen közlekedési magatartást tanúsított. Lényeges volt ugyanis, hogy a megengedett sebességnél lényegesen gyorsabban távolodva jobbról, szabálytalanul előzött meg egy a belső sávban haladó személygépkocsit.
- [27] Ezzel vált a tényállás – a Be. 617. §-a folytán alkalmazandó Be. 593. § (3) bekezdése alapján – irányadóvá a harmadfokú eljárásban.

IV.

- [29] Az irányadó tényállás alapján a másodfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére.
- [30] Következésképpen a bűnösség megállapítását sérelmező fellebbezések megalapozatlanok voltak.
- [31] A cselekmény minősítése is megfelel a büntető anyagi jogszabályoknak.
- [32] A vádlott a közvetlen veszélyhelyzetet a KRESZ 29. § (1) bekezdésében meghatározott előírás megszegésével hozta létre, mert járművének a másik forgalmi sávba történő átlépése, irányváltoztatása során nem adott elsőbbséget a vele azonos irányba haladó gépkocsinak és nem biztosította haladásának zavartalanságát.
- [33] A KRESZ 26. § (1) bekezdés a) pontjának aa) alpontja értelmében az autópályán közlekedő személygépkocsi megengedett legnagyobb sebessége 130 km/óra, melyet a vádlott ugyancsak figyelmen kívül hagyott, éppúgy, mint a KRESZ 34. § (3) bekezdésében írtakat, amikor az eseménysor végén egy gépjárművet jobbról, a külső sávban haladva előzött meg.
- [34] A Btk. 234. § (1) bekezdésében meghatározott közlekedési bűncselekményt az követi el, aki a közúti közlekedési szabályainak megszegésével közúton vagy közforgalom elől el nem zárt magánúton más vagy mások életét, illetve testi épségét *közvetlen veszélynek* teszi ki. A közvetlen veszély az élet, testi épség vagy az egészség sérelmével járó állapot bekövetkezésének a reális lehetőségét jelenti, ahol a hátrányos helyzet megvalósulásának

nagyfokú valószínűsége – kívülről is felismerhetően – meghatározott személyhez vagy személyekhez kapcsolódva, konkretizált formában ölt testet.

- [35] Ez – ahogyan arra a másodfokú bíróság is rámutatott – a vádlott felelőtlen és öntörvényű, vélt sérelmét a közlekedés másik, a közúti közlekedés szabályait betartó résztvevőjén azonnal és agresszív módon számon kérő magatartásával maradéktalanul és visszavonhatatlanul megvalósult. A szándékos szabályszegés ugyanis az egymással párhuzamosan, nagy sebességgel azonos irányba haladó személygépkocsik között váratlan, illetve – ami még ennél is lényegesebb – kiszámíthatatlan helyzetet teremtett; annak kockázatát, hogy a külső sávban közlekedő vétlen gépkocsivezető nem, vagy nem megfelelő módon reagál a kialakult helyzetre. Így a továbbiakban a vádlott a saját vezetői képességében, jártasságában, illetve – ezen túlmenően – abban bízhatott, hogy a megijesztett sértett megfelelő irányba, tőle jobbra távolodva kormányozza az autóját.
- [36] A közvetlen veszélyhelyzetet tehát a vádlott szándékosan hozta létre.
- [37] Ugyanakkor a másodfokú bíróság – határozatának [23] bekezdés utolsó mondatában – félreérthetően fogalmazott, amikor arra utalt, hogy a sértett a közvetlen veszélyhelyzet sikerrel elhárította. Valójában nem azt, hanem a már bekövetkezett közvetlen veszélyhelyzet tovább fejlődésének, kibontakozásának, azaz a konkrét sérelem, végső soron a baleset bekövetkezésének a lehetőségét hárította el azzal, hogy – megőrizve a gépjárműve feletti uralmát – helyes kormánymozdulatot tett.
- [38] A büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezőket a másodfokú bíróság nagyjából helytállóan vette számba. További súlyosító körülmény azonban a közlekedési előírások többszörös megszegése, míg a vádlott javára értékelt időmúlás azért jelentkezik nagyobb nyomatékka, mert a másodfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől az eljárás jogerős befejezéséig újabb több mint fél esztendő telt el.
- [39] Ilyen körülmények között a kiszabott büntetések neme és mértéke egyformán törvényes, a pénzbüntetés és a közúti járművezetéstől eltiltás együttes alkalmazása alkalmas a Btk. 79. §-ában megfogalmazott célok eléréséhez. Azok megváltoztatására, próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabására, illetve a közúti járművezetéstől eltiltás hosszabb időtartamban történő meghatározására azonban – a fentebb említett további időmúlásra is figyelemmel – nincs lehetőség. A büntetés enyhítése pedig – tekintettel a cselekmény fentebb ugyancsak részletesen leírt jellegére – szóba sem kerülhetett.
- [40] Ekként a büntetőjogi jogkövetkezmények súlyosbítására irányuló jogorvoslati kérelem sem bizonyult megalapozottnak.
- [41] Mindezekre tekintettel a harmadfokú bíróság – a Be. 623. § (1) bekezdése alapján – a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

P é c s, 2024. január 12.

Dr. Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr. Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Eördögh Dávid s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék 1.Bf.42/2023/6. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bhar.II.47/2023/6. számú végzése folytán a 2024. évi január hó 12. napján jogerőre emelkedett.

Dr. Krémer László s.k.
a tanács elnöke